

Date: 28.01.2021

Boys: 44

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Su sıkıntısı ve kuraklık konusunda ülkemizde yaşanan sorunların araştırılarak, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 104 ve 105. maddesi uyarınca Meclis araştırması açılmasını için gereğini arz ve teklif ederiz.

Rodri YASAR

Bedri YAŞAR
Samsun Milletvekili

GEREKÇE

Küresel ısınma başta olmak üzere ülkemizde mevsim normallerinin altında seyreden yağış ve kullanım kaynaklı olarak ortaya çıkan hatalar nedeniyle, ülkemiz son yılların en susuz ve kurak dönemlerinden birisini yaşamaya başlamıştır.

Baraj ve göllerde su seviyeleri iyice düşerken, bazı göllerimiz tamamen, bazı göllerimiz de kısmen kurumuştur. Türkiye’de son 50 yılda toplam 36 göl kurumuştur. Uzmanlar, yeterince yağış olmaması durumunda, 2021 yılının 2020 yılından da daha kurak geçeceğini belirtmektedir.

Yeryüzündeki içilebilir tatlı su miktarı, dünyanın toplam su miktarının yüzden 1’inden bile az durumdadır. Oysa su, insan hayatı için en az temiz hava ve temiz çevre kadar önem taşımaktadır. Buna rağmen, su kaynakları korunamamış ve yeterince tasarruf sağlanamamıştır. Böylece, su sıkıntısı sorunu başta ülkemiz olmak üzere bütün dünyanın sorunu haline gelmiştir.

Ayrıca son yıllarda yaşanan kuraklık ve kullanımdan kaynaklı hatalar, Türkiye’nin aslında su zengini bir ülke olmadığını ve tam tersine su fakiri bir ülke olduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Türkiye yarı kurak bir ülke haline gelmiştir. Artık Türkiye’nin su ve susuzluk durumu kışın yağın kar miktarı ve baraj ve havzalara sağlamış olduğu su miktarına göre değişmektedir. İklim değişiklikleri bu yağışları etkilemektedir.

Bu nedenle, İstanbul, İzmir, Ankara, Samsun, Edirne, Bursa ve Çanakkale’de barajlarda ve havzalarda doluluk oranları düşmüştür. Diğer birçok ilimizde de su konusunda benzer durum yaşanmaktadır. Özellikle, havza ve göllerdeki su miktarı tamamen yanlış kullanım sonucu azalmıştır. Trakya’da Konya’da yer altı suyu seviyeleri iyice düşmüştür. Konya’da bu nedenle 300’ün üzerinde obruk oluşmuştur.

Yaşanan kuraklık nedeniyle bazı barajlarımızda su seviyesi yüzde 23’lere kadar düşmüştür. 15 Ocak 2021 itibariyle

Ömerli'deki su seviyesi 23,17'ye, Büyükçekmece'de 28,42'ye Alibeyköy'de yüzde 37,70'e, Kızılırmak Hirfanlı'da yüzde 43,0'a kadar düşmüştür.

Böylece ülkemizde yaşanan susuzluk ve kuraklık hem içme suyu hem de tarımsal sulama açısından büyük bir tehdit haline gelmiştir. Uzmanlar, bir insanın günlük su ihtiyacının 4 litre olduğunu belirterek, buna karşılık 1 kilogram buğday için 750 litre ve bir kilogram sebze için de 322 litre suya ihtiyaç bulunduğunu açıklamaktadır.

Buna karşılık ülkemizde suyun yüzde 10'luk bölümü içme ve kullanma suyu olarak kullanılırken, yüzde 18'lik bölümü sanayide kullanılmaktadır. Ülkemizde suyun önemli bir bölümü tarımsal sulamada kullanılmaktadır. Tarımsal sulamada kullanılan su miktarı yüzde 70'ler civarındadır. Tarımda ki, bu suyun da ortalama yüzde 38'lik bölümü yeraltı sularından karşılanmaktadır.

Bu nedenle, tarımsal sulama yöntemi çok büyük önem taşımaya başlamıştır. Vahşi sulama ve salma sulamadan vazgeçilmeli, park ve bahçe sulamalarına bir düzen getirilmelidir.

Bu bağlamda ülkemizde tarımsal üretimin yaklaşık yüzde 27'si yağmurlama ve damlama sulamadan yapılmaktadır. Tarımda yağmurlama sulamadan yüzde 35'lik, damlama sulamadan ise yüzde 65'lik su tasarrufu sağlanmaktadır.

Tarım ve gıda sektörünün tüm dünyada her geçen gün biraz daha önem kazandığı düşünüldüğünde, yeraltı ve yerüstü sularının verimli ve israf edilmeden kullanılması büyük önem taşımaktadır. Bunun için mutlaka bir su planlaması yapılmalı ve her alandaki yanlış su kullanımının önüne geçilmelidir.

Ayrıca tarımsal üretim sadece çiftçilerimiz için değil, sanayici ve ihracatçılarımız için de önem taşımaktadır. Bu nedenle, sürdürülebilir tarım politikasının yanı sıra sürdürülebilir sulama politikası da göz ardı edilmemelidir.

Bu doğrultuda Türkiye'nin su potansiyeli net bir şekilde ortaya konulmalı ve bu potansiyele yönelik tüketim planlaması

yapılmalıdır. Özellikle şehir merkezlerinde boşa giden yağmur sularına yönelik çalışma başlatılmalıdır.

Bu nedenle, su sıkıntısı ve kuraklık konusunda ülkemizde yaşanan sorunların araştırılarak, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğünün 104 ve 105. maddesi uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması yerinde olacaktır.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Yılmaz Dursun	Denizli	
Emre Kaya	Tekirdağ	
Fahrettin Yokus	Konya	
Ayhan ALTINTAŞ	Ankara	
Dursun ATAS	Kayseri	
Senol SUNAT	Ankara	
Aylin Cesur	İsparta	
Ayhan Adnan Boşpor	Aydın	
Ayhan EREL	Aksaray	
Hüseyin ÖRS	TEARİZAN	
Ertan USTA	Bursa	
Alihan Kamal DÖZAN	Bursa	
Hayrettin Nuhaylı	İstanbul	
Mehmet Metanet GÜLHAÇALI	Adana	
Muhammet Naci Çiğirci	Erzurum	
AKAT AKDİCAN	İST	
Orhan Çakırlar	Edirne	
Ümit Beyaz	İST	
İslam Kalkanlıoğlu	İstanbul	
Muhammet Akın	İzmir	